

El llenguatge

El prefix trans (II)

25/IV/1939

Només en algun cas —que hàgim observat— la forma tra amb què apareix en uns quants mots el prefix trans origina alguna confusió: la que es produeix entre els verbstrametre i transmetre que tenen, de fet, com és lògic, un significat afí, ja que són formats amb els mateixos elements, però no la mateixa aplicació específica.

Trametre significa, pròpiament, «enviar» i és usualment intercanviable amb aquest verb, si no en tots els casos, en la gran majoria (deixant de banda l'ús pronominal del verb enviar és a dir, *enviar-se* significant «empassar-se»). Doncs, tant podem recórrer a trametre referint-nos a un missatge com a un missatger, és a dir, a una carta, un telegrama, o bé un paquet, unes mercaderies, etc, com a la persona que n'és portador. El seu ús, per tant, és molt propi del llenguatge comercial i administratiu, i epistolar o postal en general. Notem que del verb trametre hem obtingut el substantiu tramesa que designa tant l'acció d'enviar alguna cosa com la cosa enviada, resultat que —cal tenir-ho en compte— no hem pas obtingut del verb enviar

Transmetre té un significat més complex que no pas trametre. Podem dir, també, transmetre una carta o un telegrama però més aviat recorrem a aquest verb referint-nos a una notícia, un comunicat, una informació, una ordre, un desig, instruccions, etc, és a dir, amb un significat equivalent a «comunicar» o «difondre», amb el qual no escauria, pròpiament, d'usar trametre tal com fa algú, sens dubte perquè creu que aquest darrer verb és més genuí o qui sap si l'únic correcte en català. Tot i tenir, doncs, un significat afí del verb enviar, transmetre comporta una noció més abstracta, i així l'usem també amb el significat de «transferir, traspassar». Parlem, per exemple, de transmetre un poder, un títol, una impressió, el so, l'electricitat, etc, i diem així mateix que els costums, la llengua, etc, es transmeten de generació en generació. Notem: transmetre un títol vol dir transferir-lo (a una altra persona) i trametre un títol significa enviar-ne la representació material (un valor mobiliari, un diploma, etc).

Un derivat de transmetre és transmissió amb un significat ben diferenciat de tramesa.

Albert Jane